Давид Д. ВУЧИНИЋ*

МИРОСЛАВА МИРКОВИЋ (1933–2020)

Речено је да „уносити светлост научне истине у догађаје прошлости значи служити садашњости".

А што су ти догађаји смештени даље у сеновиту прошлост, то је на њих већом лучом потребно сјати, не би ли они са довољно светла били обасути, а тмина старине надвијена над њима одагнана, барем смислено.

Тим пре би за такав подухват, који пуно светлости собом носи, и допринос садашњости требало да буде већи.

И заиста – *historia lux veritatis est*...

Стога и искрено држим да «само неуки и неразумни људи могу да сматрају да је прошлост мртва и непролазним зидом заувек одвојена од садашњице».

Не каже ли и мудрост староставна да «шта је било, то ће бити», и да «шта се чинило, то ће се и чинити», те да, коначно – «нема ничег новог под сунцем»?[1]

И не врати ли нам се иста та прошлост почесто назад у животе, макар тек толико да нас подсети да је од садашњице не можемо одвојити, нити отргнути?

* Аутор је студент мастер студија на Правном факултету Универзитета у Београду, благајник Клуба *Forvm Romanvm*, адвокатски приправник Тијане Којовић у адвокатској канцеларији „БДК адвокати" и сарадник у настави ван радног односа на Правном факултету Универзитета у Београду на предмету Кривично право, david.vucinic@bdkadvokati.com.

1 1 Мој. 8:22, Проп. 2:12, Проп. 3:15, Проп. 6:10.

Врати се...

И враћа се...

И ту је – међу нама.

Но, ми је прихватимо тек онда када се о њену јеку више не можемо оглушавати – када је такво и толико њено присуство да га никако не можемо негирати.

И заиста, *historia nuntia vetustatis et testis temporum est*....

Али, има истине и у тврдњи да „све оно што је човек мислио, осећао и радио, нераскидиво је уткано у оно што ми данас мислимо, осећамо и радимо".

Нисмо ли ми тако бастиони духа наших предака, што се њиховим осетима и мислима крепе и разгаљују, и њиховим искуствима (м)уче и уздижу?

Јер заиста, *historia vita memoriae est*...

Sic tempus fugit, и „нараштај један одлази и други долази, а земља стоји увек".[2]

Тако је, тек привидно за наше (ово)земаљске очи, ʾотишлаʾ буктиња историјске научне истине, сведок многих времена и корифеј успомене живота – Мирослава Мирковић, професор емеритус Филозофског факултета Универзитета у Београду и шеф Семинара за историју старог века и Центра за античку епиграфику и нумизматику – слуга садашњости и поверилац будућности – она која се мислима и осетима предака крепила и разгаљивала, и њиховим искуствима (м) учила и уздизала, а сада постала непорециви сапутник наше (будуће) свакодневнице.

Слава јој!

Професорка Мирослава Мирковић рођена је 1933. године у Косовској Митровици. Своју универзитетску каријеру започела је 1957. године, одмах по свршетку студија класичне филологије на Универзитету у Београду, на ком ће и остати све до пензионисања.

Академску 1982/1983. годину проф. Мирковић је провела на Институту за напредне студије Универзитета Принстон, по позиву професора Френка Гилијама (*Franc Gilliam*). Такође, проф. Мирковић је била и шеф Катедре и семинара за историју старог века, Центра за античку епиграфику и нумизматику, и члан уредничког тела *Inscriptions de la Mésie Supérieure*, као и члан Немачког археолошког института и Међународног удружења папиролога краљице Елизабете, као и близак сарадник академика проф. др. Драгослава Срејовића, након чије смрти је наставила сарадњу са његовим колегама.

2 Јов. 8:19, Пс. 104:5, 2 Пет. 3:10.

У бројним научним пољима на којима је деловала, проф. Мирковић је оставила свој неизбрисив траг, а између осталих и у римској војној и економској историји и социјалној антропологији, епиграфици, папирологији, историји урбанизације и градског живота, позног старог века и раног хришћанства, као и проучавању породичне заједнице и сродства на подручју древног Медитерана и становништва римског и пре-римског Балкана и Подунавља.

Проф. Мирковић је аутор преко 80 научних радова, књига и уџбеника, а за своју књигу „Реа Силвија и седам римских краљева – Сродство и власт у старом Риму“ освојила је престижну награду за класичне науке „Милан Будимир“. Правни факултет Универзитета у Београду и Досије студио објавили су награђену књигу, у оквиру тада новопокренуте едиције „Антика“.

Поред поменуте сарадње са Правним факултетом Универзитета у Београду, проф. Мирковић је била и велики сарадник и пријатељ Клуба љубитеља римског права и антике *Forum Romanum*. Тако је у оквиру сада већ петодеценијских активности Клуба, проф. Мирковић више пута гостовала као предавач, додатно развијајући своју повезаност са Правним факултетом Универзитета у Београду. Тако ће она, како међу студентима, тако и међу колегама професорима, и у овој институцији остати упамћена као изврстан предавач, благе нарави, а опет, живе, одсечне и искричаве речи, увек отворена и доступна за питања и додатна појашњења.

Њена последња два предавања на Форуму, „Пропадање и пад римског царства“ и „Сингидунум – римски град на ушћу Саве у Дунав“, срећом, забележена су у видео форми, те остају доступна долазећим генерацијама.

Стога, овим путем, Правни факултет Универзитета у Београду и редакција часописа „Весник правне историје“ тугујући исказују своје саучешће и жалост за преминулом проф. Миром Мирковић – још једном вечном потврдом нераскидивости историје од права и правне науке.

Рад приспео / Paper received: 23.9.2020.
Прихваћен за објављивање / Accepted for publication: 25.9.2020.